

Sygn. akt I ACz 855/12

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Anna Gawelko

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2012 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **H. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Zakład Usług Budowlano - (...)**

przeciwko **D. W. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) D. W.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

z dnia 29 października 2012 r., sygn. akt VI GNC 596/12

p o s t a n a w i a:

o d d a l i ć zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy - Sąd Gospodarczy w Rzeszowie oddalił wniosek powoda H. W. o zwolnienie od kosztów sądowych.

W oparciu o złożone przez powoda oświadczenie, zweryfikowane innymi zażadanymi od niego przez Sąd Okręgowy dokumentami ustalono, że powód zamieszkuje we wspólnym gospodarstwie z żoną, nie mają nikogo na utrzymaniu. Posiada mieszkanie spółdzielcze o pow. 72 m².

W dniu 31 maja 2012 r. powód zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej. Od 14 czerwca 2012 r. pobiera zasiłek dla bezrobotnych w wysokości 837,10 zł. Jego żona od dnia 1 września 2012 r. otrzymuje emeryturę w kwocie 1.934,30 zł brutto.

Sąd Okręgowy ustalił również, że na rachunki bankowe powoda wpłynęły środki pieniężne w kwotach 4.000 zł, 6.800 zł. Saldo końcowe na jednym z tych rachunków na koniec maja 2012r. wynosiło 6.797,53 zł. Z dołączonego PIT- 36 za 2011r. wynika natomiast, że powód z tytułu należności ze stosunku pracy uzyskał przychód w wysokości 12.611,11 zł (dochód 11.276,11 zł), a przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej wyniósł 259.552,00 zł, przy kosztach uzyskania w kwocie 246.841,96 zł.

Miesięczne koszty utrzymania powód zadeklarował na kwotę ok. 2.004 zł, na co składają się raty pożyczek i kredytów, koszty żywności, opłaty za media, koszty leków. Wykazał też, że toczy się przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne,

w ramach którego komornik zajął jego wierzytelności. Z przedłożonych przez powoda dokumentów wynika, że w dniu 17 sierpnia 2011r. zaciągnął dwie pożyczki w (...) im. (...) na łączną kwotę 12.500 zł. Z kolei w sierpniu 2011 r. uzyskał pożyczkę w (...) Bank S.A., gdzie saldo zadłużenia na dzień 30 listopada 2012r. wynosiło 11.728,61 zł. W maju 2012 r. zaciągnął kolejną pożyczkę w tym banku, gdzie kwota zadłużenia na dzień 2 sierpnia 2012r. wynosiła 4.687,71 zł. Dodatkowo w maju 2012r. zaciągnął kredyt w Banku (...), której kwota stanowi 8.299,49 zł.

W ocenie Sądu Okręgowego powód nie wykazał, aby jego sytuacja finansowa była na tyle zła, iż koniecznym jest udzielenie mu pomocy przeznaczonej dla osób ubogich, poprzez zwolnienie go w całości od ponoszenia kosztów sądowych w niniejszej sprawie. Sąd podkreślił fakt uzyskania wysokiego przychodu z działalności gospodarczej za 2011 r., jak też miał na uwadze, że powód do końca maja 2012 r. prowadził działalność gospodarczą, w ramach której powinien rezerwować środki na obronę swych interesów przed sądem. Nic też nie wskazuje, aby został pozbawiony możliwości zarobkowych.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powód domagał się jego zmiany i uwzględnienia jego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, przynajmniej częściowo, ewentualnie uchylecia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W uzasadnieniu argumentował, że prowadzona przez niego działalność gospodarcza zakończyła się fiaskiem i został zmuszony do jej zaprzestania. Pozostał jednakże z zobowiązaniami, jakie zaciągnął usiłując odzyskać płynność finansową, co jednak nie przyniosło rezultatu, a to wobec wszczęcia wobec niego egzekucji, w ramach której zajęto jego wierzytelności, a ostatecznie skierowano egzekucję do jego nieruchomości. W tej sytuacji nierealne jest podjęcie przez powoda nowej działalności, a przedemerytalny wiek ogranicza jego możliwości znalezienia pracy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Odpłatność wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych jest w Polsce zasadą i tylko w sytuacjach wyjątkowych, kiedy jest oczywiste, że strona nie jest w stanie poradzić sobie z obowiązkiem poniesienia kosztów sądowych bez obawy popadnięcia w niedostatek zagrażający koniecznemu, minimalnemu utrzymaniu, można ubiegać o zwolnienie od tych kosztów (art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. jedn. Dz.U. z 2010 r. nr 90, poz. 594 ze zm.).

Mając na uwadze dokonane przez Sąd Okręgowy ustalenia w zakresie sytuacji finansowej powoda, nie sposób zaliczyć go do osób ubogich, wymagających pomocy socjalnej od Skarbu Państwa, a do tego sprowadza się zwolnienie od kosztów sądowych. Stosunkowo niedawno, na kilka miesięcy przed wniesieniem niniejszego pozwu, powód zakończył działalność gospodarczą w zakresie robót budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, którą prowadził przez 22 lata (k.36) i która jeszcze w poprzednim roku przynosiła wysokie przychody, rzędu blisko 260 tys. zł (k.63-68). Również należy zauważyć, że aby uzyskać liczne pożyczki i kredyty, w tym w ostatnim miesiącu prowadzonej działalności, powód musiał się wykazać odpowiednią sytuacją finansową. Biorąc pod uwagę zaradność powoda, który przez wiele lat prowadził własną firmę oraz jego wieloletnie doświadczenie w intratnej na rynku branży budowlanej, trudno przyjąć, aby miał on problemy z podjęciem w dłuższym okresie czasu zatrudnienia. Powód nie odniósł się też do stwierdzeń zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, a wskazujących na wpływy znacznych kwot na jego rachunek (k.56-57). Powód nie ma innych osób na utrzymaniu, jego żona ma własne stałe dochody, mają zapewnione warunki mieszkaniowe. W tej sytuacji nie ma uzasadnienia, aby wszczęty przez powoda proces był prowadzony na koszt Skarbu Państwa.

Z tych względów zażalenie podlegało oddaleniu przez Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.